

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ**
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА
ЕКСПЕРТИЗА**

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри ФОО

С.М. Шуляренко

Викладач	Колумбет Олена Петрівна Кандидат економічних наук, доцент
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	Колумбет Олена Петрівна
E-mail	elenakolumbet72@gmail.com
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 603 телефон: +38044 591-51-08
Консультації	Кожен понеділок з 14 до 16 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 603 або за Zoom посиланням

Офіційна назва освітньої програми	Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 071 «Облік і оподаткування»
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова
Курс / Семестр викладання	4/7
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 загальна кількість годин
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 16 годин / 4 годин Практичні заняття – 14 години / 4 години
Форма контролю	Залік
Локація та	Аудиторія згідно з розкладом

матеріально- технічне забезпечення	Мультимедійний проектор, мережа Internet.
Мова викладання	Українська
Мета вивчення дисципліни	навчити здобувачів вищої освіти правильно застосовувати теоретичні знання з організації та проведення судово-бухгалтерської експертизи на практиці, професійно грамотно використовувати у роботі сучасні форми і методи дослідження матеріалів, що надані слідчими чи судовими органами, скласти на їх основі кваліфіковані висновки для розкриття злочинів у сфері господарювання, а також запобігання їм в майбутньому.
Загальні компетентності	ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) ЗК 07. Здатність бути критичним та самокритичним
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 04. Здатність застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання. СК 08. Здатність ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів. СК 09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування. СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
Програмні результати навчання	ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем; ПРН 13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві; ПРН 15. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

При розслідуванні та розгляді злочинів в сфері економіки зі всієї системи спеціальних економічних знань найчастіше застосовуються такі науки як бухгалтерський облік, економіка, фінанси, економічний аналіз, господарський контроль. Фахівці з судово-бухгалтерської експертизи надають свої знання за наявності порушеної кримінальної справи чи розгляді цивільної справи у суді.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні засади судово-бухгалтерської експертизи

Тема 1. Теоретичні основи судово-бухгалтерської експертизи

Види судово-економічних експертиз. Предмет судово-бухгалтерської експертизи. Основні завдання експертизи з фінансових та економічних питань.

Тема 2. Організація судово-бухгалтерської експертизи

Об'єкти та суб'єкти судово-бухгалтерської експертизи. Порядок організації та призначення судово-бухгалтерської експертизи. Права, обов'язки і відповідальність судових експертів.

Тема 3. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи

Методичне забезпечення судово-бухгалтерської експертизи. Дослідження первинних документів експертом-бухгалтером. Експертне дослідження регістрів обліку та звітності. Методи дослідження регістрів обліку. Методика дослідження звітності.

Тема 4. Узагальнення та оцінка результатів судово-бухгалтерської експертизи

Висновок експерта-бухгалтера. Дослідження та оцінка висновку експерта-бухгалтера

Змістовий модуль 2. Судово-бухгалтерська експертиза як інструмент запобігання правопорушенням у сфері господарювання

Тема 5. Судово-бухгалтерська експертиза операцій із грошовими коштами

Судово-бухгалтерська експертиза операцій із грошовими коштами: мета, завдання та об'єкти. Прийоми дослідження судово-бухгалтерської експертизи операцій із грошовими коштами. Фактографічна інформація для експертного дослідження касових операцій. Етапи проведення судово-бухгалтерської експертизи операцій із грошовими коштами за видами контрольних робіт.

Тема 6. Судово-бухгалтерська експертиза нематеріальних активів та особливості проведення в умовах трансформації

Судово-бухгалтерська експертиза нематеріальних активів: мета, завдання предмет та об'єкти. Методика експертного дослідження. Джерела інформації експертного дослідження операцій з нематеріальними активами. Найбільш типовими порушеннями щодо операцій з нематеріальними активами.

Тема 7. Судово-бухгалтерська експертиза обліку основних засобів

Відмінні риси судово-бухгалтерської експертизи від ревізії та аудиту. Завдання та об'єкти судово-бухгалтерської експертизи обліку руху основних засобів. Методика судово-бухгалтерської експертизи обліку руху основних засобів.

Тема 8. Методика експертного дослідження інших господарських операцій

Експертне дослідження операцій, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції. Методика експертного дослідження операцій з нарахування та виплати заробітної плати. Особливості судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів

Судово-бухгалтерська експертиза розрахунків з бюджетом. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи правопорушень, пов'язаних із ухиленням від сплати податків.

Практичні заняття курсу передбачають розв'язок практичних задач, виконання тестових завдань та модульних контрольних робіт, опитування та дискусії за темами.

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни у вигляді презентацій, підготовку тез доповіді. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або

здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування занять:

За відвідування кожної лекції нараховується 4 бали. Максимальна сума становить 32 бали.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 6 балів).

Максимальна сума становить 6 бали за кожне заняття, 42 бали - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем) у вигляді презентації або підготовка тез доповіді на науково-практичну конференцію – 26 балів.

Підсумковий контроль – Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані,

			більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		Е	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.

2. Конспект лекцій.

Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII URL: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ МФУ від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

5. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 р. № 53 / 5. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

6. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ МФУ від 24 травня 1995 р. № 88. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

7. Ужва А.М. Судово-бухгалтерська експертиза : навчальний посібник. Миколаїв, 2019. 225 с.

8. Савицький О.А. Судова бухгалтерська експертиза : підручник. Видавництво «Проспект». 2021. 368 с.

9. Гуцаленко Л., Михальчишина Л., Сидорчук В. Пентюк І. Судово-бухгалтерська експертиза: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 352 с.

Допоміжна:

10. Дондик Н., Дондик Г. Судова бухгалтерія : посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.
11. Дейнека Л. Судово-бухгалтерська експертиза: наук.-допом.бібліогр. покажч. Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, ф-т економіки та управління, Луцьк, 2017. 14 с.
12. Мулик Т.О., Мулик Я.І. (2021). ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУДОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ: АНАЛІЗ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ. Економічний простір, (165), 131-139. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/165-24>
13. Кожушко О.В. Методичний підхід до оцінки висновку судового експерта по результатами проведення судово-економічної експертизи. Ефективна економіка. 2020. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7944>.
14. Mulyk Yaroslavna. Economic expertise in Ukraine: theoretical and practical aspects. Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal) № 2(54), 2020. 27-38 p.
15. Романів С.Р., Будник Л.А., Савченко С.І. Судово-економічна експертиза в Україні: її економічна суть та кадрове забезпечення. Інфраструктура ринку. 2018. № 23. С.343–350.
16. Дерій В.А., Дема Д.І. Економічна експертиза діяльності підприємств. Економіка та суспільство. 2017. Вип. 11. С. 508–514.
17. Камлик М.І. Судова бухгалтерія: підручник. К.: Атіка, 2013. 592 с.
18. Рудницький В.С., Бруханський Р.Ф., Хомин П.Я. Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень (опорний конспект): навчальний посібник К.: ВД “Професіонал”, 2011. 304 с.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».

